

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-896

1.11.2022

If Skadeforsikring NUF

Sykeforsikringer/barnekasko

Barneforsikring – motorsykkel – promille/ikke hjelm – beviskrav –avkortning - fal. § 13-9.

Forsikrede pådro seg en alvorlig personskade som følge av utforkjøring med lett motorsykkel. De var to på sykkelen. Begge var påvirket av alkohol og kjørte uten hjelm. Saken ble politietterforsket, men henlagt pga. bevisets stilling. Saken gjaldt spørsmål om avkortning og reiste spørsmål om selskapet hadde sannsynliggjort at forsikrede var fører på ulykkestidspunktet, herunder om det gjaldt et skjerpet beviskrav mht. det påberopte faktum eller om det var tilstrekkelig med alminnelig sannsynlighetsovervekt. Også spørsmål om avkortningens størrelse. Nemnda bemerket at saken reiste bevismessige spørsmål som ikke egnet seg for skriftlig saksbehandling. Saken ble avvist fra nemndsbehandling.

Saksfremstilling

Forsikrede var omfattet av en barneforsikring med dekning for bl.a. vmi. og uførhet da han 25.8.19 pådro seg en alvorlig personskade som følge av utforkjøring med lett motorsykkel. Motorsykkelen tilhørte forsikrede, men var registrert på forsikredes far. Saken er politietterforsket og henlagt i forhold til forsikrede etter bevisets stilling 27.2.20. Politidokumentene viste at begge de involverte personene (fører og passasjer) var påvirket av alkohol og at det ikke ble benyttet hjelm på skadetidspunktet.

Det siteres fra sentrale politidokumenter og fra anmeldelse av veitrafikkulykke:

Enhet A (mc med to personer på) kjørt over murkant på rettstrekning etter en høyrekurve og landet ca 8 meter ned i terrenget. ... Begge personer hardt skadet og kjørt/flydd til ... sykehus.

Videre fra åstedsundersøkelsen:

... Da vi ankom stedet var det ankommet to ambulanser. De jobbet med begge de skadde. Jeg så en person som så bevisstløs ut som lå på en bære. Videre fikk jeg opplyst at en person lå i ambulansen. Jeg tok kontakt med leder ambulanse som forklarte meg kort at (forsikrede) skal ha kjørt og (X) skal ha sittet bakpå. Han viste meg sykkelen som lå i terrenget. ...

Det ble sagt på stedet at begge de involverte skal ha brukt hjelm. Vi kunne ikke finne noen hjelmer på stedet. Ambulansene kunne heller ikke finne noen hjelmer i sine biler.

Av politidokumentene (politiavhør av forsikrede 11.10.19) fremgikk at han erkjente å ha kjørt med promille, men bestred at det var han som var fører på ulykkestidspunktet. Han oppga at fører var X. Det siteres fra beskrivelsen av hendelsesforløpet:

... (Forsikrede) satte seg på motorsykkelen, og skulle kjøre ned bakken ... Han tok motorsykkelen så han skulle slippe å springe etter han. (X) kom og stoppet han og ba om å få sitte på. De kjørte etter ..., ca. 30 meter, og ba han gå opp igjen. ... Da (forsikrede) skulle kjøre opp igjen, klappet (X) han på ryggen og ba om å få prøve. Det var (forsikrede) som kjørte videre derfra til (Y) ... Der skulle (X) få prøve å kjøre en runde, så han slapp å gjøre det på veien. (X)s skulle kjøre tilbake til ..., og (forsikrede) sa at det var greit. (X) kjørte litt mot (Y) ... og snudde ved fabrikken. Han kjørte så tilbake forbi (Y) ..., så husker ikke (forsikrede) mer. Det neste (forsikrede) husker er at han våknet opp på (sykehus). ...

Av politiavhør av X (promille 0.39) 12.9.19 fremgikk at X oppga forsikrede som fører. Om hendelsesforløpet fremkom 12.9.19:

(X) forklarer at han var hjemme, og sov til langt på dag. Han skulle til (A) på kvelden og sove hos han. (A) spurte om de skulle til (B) men siktede var usikker på om han ville det fordi han var sliten etter uken på skolen. Han ringte sin far og fikk lov, og de ble hentet av ... Etter dette husker ikke siktede mer. Det at de ble hentet av ... har kommet tilbake til minnet etter hvert. Ellers har det ikke vært noen forandring i hva han husker etter ulykken.

Det neste han husker er at han våknet nedi svingen. Han skjønnte ikke hvor han var eller hva som hadde skjedd. Han så seg rundt og så sykkel og skjønnte da at de hadde krasjet. Han lette etter (forsikrede) og ropte på han. Da han så (forsikrede) ligge bevisstløs trodde han at (forsikrede) var død. Han sjekket pust og puls, og lurte på hva han skulle gjøre. Da han så på sin egen fot var ikke sokken hvit lenger. Han trodde det var fordi han hadde tråkket i myra. (X) dro og løftet (forsikrede) opp av svingen og ringte ambulansen. Han hadde panikk da han ringte. Det kom en bil til stedet, og de stoppet og fortsatte samtalen med ambulansen. Det var først da han hadde kommet opp på veien igjen, hvor det var lys, at han ble klar over sin egen skade i foten. Han så at sokken var skrelt av foten og at det var "hull" i foten.

På spørsmål om ... brukte hjelm tidligere på kvelden, svarer (X) ja. ... Han husker ikke hvordan denne hjelmen ser ut. Siktede blir gjort kjent med at det ikke er funnet hjelmer på skadestedet.

I tillegg forklaring 18.2.20 fremgikk:

Kvelden gikk, og så skulle ... for en pizza. Da han hadde vært borte i 10-15 minutter visste de ikke om han tullet eller om han skulle gå helt dit. Det virket ikke helt optimalt å gå mange timer når et var sent på natten. (Forsikrede) og (X) kjørte etter, og da de traff han spurte (X) om de skulle kjøre litt lenger. De kjørte til det siktede tror er (Y)... og parkerte er litt. (X) prøvde da å kjøre litt på en åpen plass der. Deretter snudde de og kjørte tilbake der de kom fra. De kom da til den svingen hvor de kjørte utfor.

Utdypende spørsmål

På spørsmål om hvem som kjørte på vei fra (Y) ... tilbake mot der de kom fra, svarer (X) at det var (forsikrede). (X) forklarer videre at han ikke vet hvorfor han krasjet, men siktede har ikke peiling på motorsykel, og hvordan man skal bevege seg når man sitter på. ...

På spørsmål om de brukte hjelm svarer (X) nei. Da de ble kjørt tidligere på kvelden lånte (X) hjelm av ... (X) blir spurt om det var noen problemer underveis mens de kjørte, og svarer at på vei mot skolen holdt (forsikrede) høy fart mens de kjørte bak en bil. ... På spørsmål om hans egen kjøring, svarer (X) at han ikke klarte helt å starte. Han var nær å velte, det gikk bare rett fram og så snudde sykkel manuelt for det klarte han ikke. På spørsmål om i hvor stor grad han klarte å kjøre motorsykkelen, svarer (X) at det ikke var stor plass. Han kjørte fem meter rett fram. Han vet ikke hvordan man girer, og det var ikke behov for noe giring der han prøvde motorsykkelen. ...

... (X) blir gjort kjent med (forsikredes) forklaring om at (X) kjørte motorsykkelen fra skolen og mot (Y) ... hvor han snudde ved fabrikk. (X) kjørte så tilbake forbi (Y) ... skole, så husker ikke (forsikrede) mer.

På spørsmål om hva han tenker om denne forklaringen, svarer (X) at han føler seg litt forrådt. Det stemmer ikke at han kjørte på veien.

(X) blir gjort kjent med at leder for ambulansen på stedet gjorde politipatruljen kjent med at det var (forsikrede) som skal ha kjørt og (X) skal ha sittet bakpå. I avhør hos politiet var det ingen fra ambulansen som kunne huske at det ble sagt noe på stedet om hvem som kjørte. ...

Av vitneforklaring (totalt 6 vitneforklaringer) fra åstedet siteres:

... fortalte at de var blitt hentet av en venninne etter å ha vært på fest. De kom til stedet før ambulanse og oppdaget to personer som lå langs veibanen. En av personene var skadet i foten og blødde mye, men var bevisst og snakket i telefonen med AMK. Den andre personen var ikke bevisst men skulle ha pust og puls. ... over tok telefonen og snakket med AMK. De forsøkte å stanse blødningene på vedkommende som var bevisst og de la den bevisstløse i stabilt sideleie.

Skademelding i aktuelle sak er datert 14.9.19 og selskapet varslet 2.4.20 om mulig avkortning etter fal. § 13-9. I brev datert 7.5.20 ble avkortningen fastsatt til 70 % og selskapet la til grunn at

forsikrede var fører på skadetidspunktet.

Etter at selskapets kundeombud opprettholdt selskapets standpunkt, ble klage innsendt FinKN.

Forsikrede har i hovedsak anført at selskapet ikke har sannsynliggjort at forsikrede var fører på ulykkestidspunktet. Politidokumentene gir ikke noe entydig svar på dette spørsmålet og det anføres at det er feil når selskapet bygger sitt standpunkt på passasjerens forklaring. Det vises her bl.a. til at passasjerer har endret forklaring underveis. Det er sålede ingen holdepunkter for at passasjerer er mer troverdig enn forsikrede. Det vises også til at to andre selskapet har vurdert sakens dokumenter og konkludert med at det er usikkerhet mht. hvem som var fører. Også politiet har henlagt saken mot forsikrede etter bevisets stilling. Det bestrides ikke at forsikrede har opptrådt grovt uaktsomt og det vises til at forsikrede tidligere har akseptert en avkortning på 30 %.

Selskapet har i hovedsak anført at det er sannsynlighetsovervekt for at forsikrede kjørte motorsykkelen på ulykkestidspunktet. Det var forsikredes sykkel og det fremgår at denne var kjøpt inn for konfirmasjonspenger. Passasjerer opplyste til politiet at han ikke hadde erfaring med kjøring av motorsykkel. Ambulansepersonell som var på stedet etter ulykken ble avhørt, og det fremkommer av et av avhørene at man oppfattet at forsikrede var fører. Forklaring fra passasjerer – tidsnært til ulykken – støtter at det var forsikrede som kjørte sykkelen. Passasjerer har beskrevet at han trakk forsikrede opp på veien igjen. Skadebildet støtter selskapets oppfatning av at forsikrede var fører og at han fulgte med sykkelen i det den kjørte over murkanten. Det anføres ellers at beviskravet i saken er alminnelig sannsynlighetsovervekt og at hendelsen i aktuelle sak ikke utgjør et slikt særlig alvorlig forhold som gir grunnlag for moralsk fordømmelse av en slik grad som Høyesterett gir anvisning på i HR-2016-2579-A. Som støtte for dette syn vises det til LA-2018-7393 og LB-2020-48655. Selskapet anfører for øvrig at selv med en skjerpet beviskrav, så har selskapet sannsynliggjort sin oppfatning av faktum. Forsikrede hadde ellers en promille på 0.69 på ulykkestidspunktet og benyttet ikke hjelm. Forholdet må anses som grovt uaktsomt og en avkortning på 70 % er i samsvar med praksis, jf. AKN-2485 og FinKN-2011-215.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet har sannsynliggjort at forsikrede var fører på ulykkestidspunktet, herunder også spørsmål om det gjelder et skjerpet beviskrav mht. det påberopte faktum eller om det er tilstrekkelig med alminnelig sannsynlighetsovervekt. Saken reiser også spørsmål om avkortningens størrelse.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser hovedsakelig spørsmål om selskapet har sannsynliggjort at forsikrede, som hadde en promille på 0,68, var fører på ulykkestidspunktet. Avkortningsspørsmålet vil etter nemndas syn bero på hvilket faktum som må legges til grunn. Legges det til grunn at forsikrede var fører, vil selskapets avkortning være i samsvar med nemndspraksis.

Selskapet har anført at det er sannsynlighetsovervekt for at forsikrede kjørte motorsykkelen på ulykkestidspunktet. Det er blant annet vist til at det var forsikredes sykkel, til passasjerens opplysninger i politiavhør, samt et avhør av en av ambulansepersonellet som hadde oppfattet det

slik at forsikrede var fører, og skadebildet. Nemnda finner at uklarhetene rundt faktum i saken nødvendiggjør umiddelbar bevisførsel.

Hvilket faktum som legges til grunn er avgjørende for om faktum må anses å utgjøre et slikt særlig alvorlig forhold som gir grunnlag for moralsk fordømmelse av en slik grad at det må oppstilles et skjerpet beviskrav for selskapets anførsel om at forsikrede var fører på ulykkestidspunktet, jf. HR-2016-2579-A.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).